

HAJDUFÖLD

ELŐFIZETÉSI ÁR HELYBEN ÉS VIDÉKEN
 Egy hóra . . . 50 K Felévre . . . 220 K
 Negyedévre . . . 110 K Egész évre . . . 440 K
EGYES PÉLDÁNY ÁRA: 2 KORONA

KERESZTYÉN POLITIKAI NAPILAP
 Megjelenik hétfő kivételével minden nap
 Felelős főszerkesztő: Dr Komlóssy Imre

SZERKESZTŐSÉG ÉS KIADÓHIVATAL:
DEBRECEN, PIACZ-UTCZA 59. SZÁM.
INTERURBAN TELEFON: 3-48 SZÁM.

Iskola és integritás

A megesufolt magyarság diadalmas élniakarása fennen lángol a széthullott haza romjai felett, s a haremezőkön soha nem vert maroknyi nép a béke szentelt fegyvereivel vonul az új háborúba: az ezeréves nemzeti egység megóvásáért vívott küzdelemre. Mert a karddal vont parancshatárokon innét és túl összedobbanak a magyar szívek s egy a nemzet, akaratban, érzésben és nyelvben egyaránt.

Nyelvében él a nemzet és ha valaha, ugy most sokszorozott erővel kell összefognia a közös kultúra kapcsának szétverhetetlen egységge a közösségből kiszakított testvéreket. *Nincs fényesebb és hathatósabb politikai fegyver a nemzeti kulturánál és nincs elsőbrendű feladatunk az integritásért vívott harcban, mint kulturánk mennél magasabbra emelése minden szendergő nemzeti erő fölébressztésével és a végsőkig fokozásával.*

A nemzetnevelés tervszerűen következetes és lankadatlanul kitartó munkáján fordul meg fajunk jövője és sorsdöntő jelentősége van a cél elérésében *a magyar iskoláinak.* Más, mint az iskola nem teheti képessé az új nemzedéket a történelmi egység és folytonosság rendithetetlen megóvására, a magyar állam, társadalom és kultúra nemzeti jellegének fenntartására és erősítésére.

És itt várnak nehéz, de szent kötelességek elsősorban *a protestáns iskolára, mely az elnyomatások korában mindenha a nemzeti érzés mentsvára volt,* védekezett és támadott az erőszak ellen a toll, a könyv s a katedra kulturális fegyvereivel és nehéz lenne eldönteni, hogy sikeres harcainak a pusztán protestáns, vagy az egyetemes nemzeti érdek köszönhető többet,

Soha nagyobb szüksége nem volt a magyarságnak olyan férfiakra, akik a protestáns iskola öles falai közül kerültek ki, mint most.

A protestáns iskola a kálvini egyházban tömörült fajmagyarság természete szerint önálló gondolkozásu, meg nem alkuvó, nehéz pillanatokban másra nem szoruló, hanem a maguk erejében bizó hazafiakat nevelt, kiket a felelősségérzet és a szabadságszeretet elsősorban jellemez. A kollégiumok növendékserege az ősi népréteg fiaiból került ki s az ezekben rejlő őstehetségeket virágoztatták ki, a magyar nép pihenő őseréjét tették hasznossá a magyar nemzet számára a lelkes professzorok.

Az ilyen férfiak jellemének acélalapjain kell nekünk is fölépítenünk nemzeti jövőnket és nagyságunkat, s azzal a

biztos reménységgel köszöntjük a kálvini Róma falai közt ma összegyűlő református tanárokat, hogy nem méltatlan utódai a dicső elődöknek. Hisszük, hogy teljes ópségben megőrzik és továbbadják a protestáns nevelés alap gondolatát, mely-

nek ideálja az evangélium örökérvényű erkölcsi eszménye, célja pedig cselekvésre kész, szabadság és hazaszerető férfi-jellem képzése.

Ha ilyen nemzedéket fognak nevelni, nincs mit félni a magyar jövőtől!

A szerbek utolsó alávaló kísérletei

Már kiürített területeket újra elfoglaltak - Magát Szegedet is el akarják foglalni - A magyarokkal kegyetlenkednek - Miért nem áll ellent a magyar hadsereg?

Szeged, aug. 24. Ma este Szeged vidékéről igen kellemetlen hírek érkeztek. Tegnap azt jelentették, hogy a szerbek a szegedi háromszög egyes részeit nem ürítették ki, sőt újra a kiürített területekre ismét bevonultak. Akkor a szerbek azzal magyarázták ezt, hogy a kiürítés lázas sietségében gyertyafény mellett rosszul rajzolták be a térképbe az új határvonalat. Mára aztán kiderült, hogy sokkal komolyabb dologról van szó.

Jelentették ugyanis, hogy **a szerbek igen erős hadsereggel, két lovasezreddel, a hozzájuk tartozó tüzérséggel és megfelelő számú lovascsendőrséggel nyomulnak előre és nemcsak az eddigi állásokat foglalták vissza, hanem a régebbi vonalra is előbbre jöttek, sőt azt hangsúlyozták, hogy magát Szegedet is meg fogják szállani.**

A szerb katonaság a szegedi tanyai kapitányság területét, így Királyhalmát és Bojárhalmát kirabolta és az erdőben levágot városi fát elszállította. A lakosságot terrorizálják és azokat, akik a magyarok bevonulásakor nemzeti lobogót tüztek ki, letartóztatták, többeket véresre vertek.

Kis-zombort ma délelőtt újból megszállták. A szerb lakosság örömmel fogadta a bevonuló csapatokat, amelyek mindazokat, akik a magyar bevonulás alkalmával exponáltak magukat, letartóztatták és velük a legkiméte-

nebbül bánnak. A felszabadult Kis-zombor magyar közigazgatásának megszervezésére utban levő anyakönyvvezetőt letartóztatták, véresre verték és családját is börtönbe vetették.

Aigner Károly főispán kijelentette, hogy újabb atrocitásokról nem tud, a magyar hadsereg pedig tudni fogja az állam érdekében követendő eljárást.

A szegedi katonai körletparancsnokság vezérkari főnöke, *Shvoj* ezredes a hírlapírók előtt olyan kijelentést tett, hogy **a magyar hadsereg fegyverlövés nélkül tűri az előnyomulást, miután a trianoni békeszerződés alapján áll. (?)**

A szerbek váratlan előnyomulása Szegeden általános konsternációt és nagy felindulást keltett.

(A jelentés homályos: ha a békeszerződés alapján állunk, jogunk van fegyverrel is megvédeni azt a területet, amit a szerződés nekünk ítél. — Szerk.)

A bolgárok példát mutatnak!

Bukarest, aug. 24. MTL A bolgár határőrség sortűzzel fogadta azt a romániai bizottságot, amely Bulgáriába érkezett, hogy átvegye a békeszerződés értelmében Bulgária által Romániának kiszolgáltatandó vágómarhákat.

Enyhül az oroszországi fogoly magyarok helyzete

Budapest, augusztus 24. A Vöröskereszt buzgó és eléggé nem dicsérhető munkásságának eredménye az, hogy ma már az ő közvetítésével érintkezést találtunk orosz fogságban sanyalódó testvéreinkkel. *Már meg is érkezett az első levél, amelyet minden tisztként kezelt tiszti és altiszti aláírt és amelyben csak annyit jelentettek, hogy élnek és boldogan várják,*

hogy mikor kerülhetnek haza. — Mostantól kezdve meg fogják kapni foglyaink azokat a pénzeket, amelyeket hivatalosan küldenek nekik. Különösen nagy hálával tekintünk az amerikai és svájci Vöröskereszten kívül Nansenre, a híres északarkai utazóra, aki Kelet-sibiriaiában fogolytáborban gyűjtötte össze az ott széjjel szóródott magyarokat.

Magyarország a nemzetek szövetségében

Genf, aug. 24. A Nemzetek Szövetségének alkotása a nemzetközi állandó ítélőbiróság, amelyet szeptember 5-én, a második közgyűlésen állítanak fel. Alkotmányát már 24 állam ratifikálta. Tagjait a közgyűlés választja azokból, akiket a döntőbiróságok egyes csoportjai jelölnek ki.

Magyarország nem vehetett részt a jelölésben, mert nem volt a nemzetek szövetségének tagja, ha azonban Magyarország felvétele szeptember 5-én megtörténik, akkor részt vesz a bíróság tagjainak jelölésében. Ez Magyarországra nézve nagyon fontos, amennyiben *a kisbbség védelme mint legfőbb, legvégső fórum elé, a nemzetközi bírósághoz tartozik,*

ha a népszövetség tanácsának határozata ellen a megvádolt állam tiltakoznék.

Budapest, aug. 24. A magyar kormány szeptember 5-én a Népszövetség Tanácsától Magyarországnak a Népszövetségbe való felvételét fogja kérelmezni. Megbizottaink erre a célra *Apponyi Albert* és *Teleki Pál* gróf lesznek.

A békeszerződésben a Népszövetség tagjai közé való felvétel nincs pontosan szabályozva és a szövetkezett államok számára tudvalevőleg más a felvétel módja, mint a legyőzött államoké. Kétségtelen azonban, hogy a Népszövetségbe felvesznek bennünket már csak azért is, hogy ez a testület végre teljessé váljon. Hír szerint a magyar állam felvétele a Népszövetségbe biztosítva van.

A vörös szédelgők fejvesztve menekültek Pécsről

A vezérek külön vonatokon robogtak el - Amit megmozdítottak, elvitték - A szerbek Eszékre internálták őket

Pécs, augusztus 24. A kiürítésről hivatalosan esütörtökön este értesültek a pécsiek és ettől a pillanattól kezdve megindult azoknak a menekülése, akik saját hazájukat elárulva a szerbekkel sanyargatták Baranya igaz magyar népét. Lótás-futás volt a városban, Linderék vezérkara lázasan csomagolt. Az utolsó napon kabátjukat felgyűrve, kalapjukat fejükbe huzva, osontak tova az utcákon, hogy fel ne ismerjék őket. Amikor egy-egy ilyen alak elhaladt az utcán és felismerték, akkor a nép megtámadta.

Rács szerb főispán, amikor értesült a kiürítés elrendeléséről rögtön tudomására adta a pécsi nemzetgyűlésnek, hogy még idejekorán meneküljenek el. Péntek reggeltől szombat estig öt menekült-vonat hagyta el Pécsét. Négy-ötezerre teszik azok számát, akik üdvösnék találták, hogy a magyar csapatokkal ne találkozzanak. A hazaárulók vezérkara persze

jókor elhagyta a várost. Linder, Dobrovics és Hódos (Kohn) Imre, a „Hír” szerkesztője, külön vonaton robogtak ki a pécsi pályaudvarról. Sok munkás is elmenekült, de már az első napon, amikor a magyar csapatok bevonultak, kezdtek visszaszállingózni. A szerbek látva, hogy Baranya elveszett számukra, az elmenekülteket Eszékre internálták.

A szerbek a kiürítés alkalmából jó segítséget találtak Linderékben, akikkel együtt fosztogatták a középületeket. Nemcsak a butorokat, hanem a falon levő villanydrótot is kiszaggatták. Állatias dühökben az ablakokat bezúrták, az ajtókat kirángatták, a padlókat felszaggatták. A pécsi pályaudvar hasonló a siralomházhoz. A mozdonyok fütetlenek. A sínek fel vannak szaggatva, a táviródrótokat elvették. Az egész kép úgy fest, mintha nem Magyarországon, hanem a háború által elpusztított Galiciában járnánk.

Az egész magyar nemzet Ausztria ellen

Budapest, aug. 24. (MTL.) Az ausztriai sajtó már napok óta élesen támadja személyében Bethlen István gróf miniszterelnököt a nyugatmagyarországi kérdésben elfoglalt erélyes álláspontjért és egyenesen őt látszik felelőssé tenni azért, hogy a magyar közvélemény

oly élesen Ausztria ellen fordult. — A MTL. ezzel szemben megállapítja, hogy a miniszterelnök csak igen enyhe formában adott hangot a közvélemény felháborodásának. — Az iniciatíva egyáltalában nem tőle, hanem a magyar nemzet egyetemétől ered.

Akinek foglalkozása a gyilkosság

**Sóvágó cinkostársa esendörkézben
A Méliusz-téri gyilkos újra gyilkolt**

Megírta a „Hajdúföld”, tegnapi száma, hogy a Nagyerdő tisztása hétfőről keddre virradó éjszaka véres gyilkossági kísérlet színhelye volt. A csendőrség ebből a bűnyüggel kifolyólag erős nyomozást indított s a nyomozásnak tegnapi már meglepően érdekes pozitívumai kerültek napvilágra.

Nevezetesen tegnap reggel a rendőrség letartóztatta Béres Imre esefélelő kifolyólag Szombati Sándor Szepesi utca 3. szám alatti lakost.

Szombatinak ugyanis Béres Imre dinnyeföldje mellett ugyancsak dinnyése van, és mivel a merénylet éjszakáján nem volt odahaza, így feltételezhető volt az is, hogy a merénylet felől valamit csak tudhat. Szombati lakásán meg is jelentek tegnap a kakastollas csendőrök s rövid kihallgatás után felkísérték a rendőrségre, ahol újra kihallgatták. Szombati előzőleg nagyon zavarosan beszélt a merényletről, de utóbb minden bevezetés nélkül megszólalt, hogy: „Őszintén bevallok mindent.”

Ezután elmondta, hogy a kérdéses éjszakán kiment a dinnyeföldre. Előadása szerint „*ugy 12 óra felé belém ütött a rossz*” és elhatározta, hogy mivel az ő dinnyésében csak csenevész dinnyék termettek, a szomszédos Béres dinnyéit megdézsmálja.

Le is szakított hat szép dinnyét s azokat már éppen zsákba dugva elakart két társával együtt távozni, amikor egy kutya megugatta. Ő erre a dinnyét elhajtotta és társaival futásnak eredt. Társainak nevére nem emlékezett. Közben Béres utána szaladt és levegőbe is tett egy lövést. Ő erre megfordult és bevárta Bérest. Mikor pedig Béres Imre hozzá közel alig pár lépésre ért, közvetlen közelből rálőtt 4 milliméteres kaliberű revolveréből. Azután, mint aki jól végezte dolgát, elmenekült.

Szombati előadta még, hogy a Méliusz-téri gyilkosságot ő követte el és csak 1918-ban szabadult ki 12 évi fegyházbüntetés után a váci fegyházból. Sóvágó Jánosnak, a híres zöldkalapos haramiának cinkostársa és cimborája volt és több, még rémesebb gaztettekben bűntársa volt. A javithatatlan fenevadot erre a csendőrség letartóztatta és még a dél folyamán vasraverve átkísérte a királyi ügyészségre.

Szombati Jánost egy cseppet sem viselte

meg a gyilkosság és bár 50 év felé jár, nem látszik meg rajta, hogy élete nagyrésztét fegyházban töltötte. Nagyon nyugodtan viselkedett.

A királyi ügyészség most még lefolytatja ellene a vizsgálatot s azután a kir. törvényszék fogja felelősségre vonni újabb gaztetteiért.

Nyugatmagyarország

Az osztrák perfidia, mely kapzsi módra elrabolja volt szövetségésétől a közös ellenség által neki kínált szákmányt, undort és megvetést vált ki minden becsületes gondolkozású emberből.

Az osztrák lapok krokodil-könnyeket sírnak a magyarok szomorú sorsa felett, de azért mohón nyújtják ki piszkos kezüket a kínált szákmány után.

Szinte jól esik, ha a lelkiismeret egy-egy bátortalan, halk hangját halljuk arról az oldalról, mint amilyen az alább közölt néhány sor. Ez sem képes ugyan arra az erkölcsi magaslatra emelkedni, hogy a koncot elutasítsa, de mégis: legalább nem a hullarabló hiéna üvöltése.

Bécs, aug. 24. A „Reichspost” a nyugatmagyarországi kérdésről „Könnyek Nyugatmagyarországon” címmel cikket közöl, melyben a következőket írja:

„Csak balga gunyolódók képesek arra, hogy figyelmen kívül hagyják azokat az érzéseket, amelyek a küszöbön álló elválás alkalmából sokak szívét fájdalmasan összeszorítja, akiket mi a jövőben saját állampolgáraink közé fogunk számítani. Megértjük azt, hogy sok nyugatmagyarországi nem akarja hazáját úgy változtatni, mint az ingét és még a legutolsó órákig is hiven ragaszkodik ahhoz a hazához, amely évszázadokon keresztül otthona volt. Bármily keménynek érezték is a nyugatmagyarországi németek a magyar egységes állam követeléseit, egy dologban ez az állam kétségtelenül előtte volt Ausztriának: értett ahhoz, hogy polgárait — nemcsak a magyarokat — erős állami öntudattal töltse el, amely még ma is kicsendül a politikai és nemzeti határokon keresztül a tót nép és a volt magyar-ruthének szavából.”

NAPI HIREK

A foga fehérét

alaposan kimutatta egy csomó csengeri zsidó, aki türelmellenességében elvetette a faji alattomoság és kétszínűség sűrű kendőzését, és a demarkációs vonaltól egy kőhajításhoz, a néhány perc alatt elérhető oláh menyország szuronyainak védelmében bizakodva, — végre szíve szerint kikidáltotta magából, hogy: „Le a magyarokkal! Le Magyarországgal!”

A heves vérű hébereknek már nem volt idejük a demarkációs vonalon át vezető, jól ismert rejtékutakon elinalni, mert a jelen volt derék magyar csendőrök fölön fogták őket...

El lehetünk rá készülve, hogy ha megérdemelt büntetésüket elveszik, megint visszahozni fog a „fehér terror” üvöltő sirdmektől a világ Moszkvától New-Yorkig, a Rombach-utctól a Pásti-közig...

— **Hegedüs Lóránt képviselőjelölt.** A felszabadult Pécsen rövid időn belül megejtik a képviselőválasztásokat. Az első kerületben mindenestre fel fog lépni Hegedüs Lóránt pénzügyminiszter, akivel szemben előreláthatólag gróf Zichy Aladár veszi fel a küzdelmet.

— **Jánosi szerepel.** Jánosi Zoltán, volt forradalmi államtitkár, majd a vörös világban polgármesterré megtett elvtárs, városunkba érkezett. Megjelent legszorosabb körü barátainak társaságában az utcákon, sőt tegnap már gyűlésen is, a Debreceni Tornaegyesület közgyűlésén, mely egyesületnek mindjárt ügyvezető elnökévé meg is választották. Ez az egyesület, melyet apáink több mint egy félszázaddal ezelőtt alapítottak, az idők folyamán eljutott addig, hogy a jelenleg szökésben lévő Pető (Polák) Pált választotta díszelnökül. Most pedig mohón sietett a Jánosi Zoltán és nyilván az ő általa képviselt politikai világnézet iránti rokonszenvének kinyilvánításával.

Magunk részéről úgy a Jánosi, mint a DTE részéről is, enyhén szólva, izléstelenségnek tartjuk ezt, legalább addig, míg a Jánosi ügye, az ellene több oldalról emelt nagyon súlyos vádak tekintetében, az egész vonalon tisztázva nincsen. Egyébként úgy értesülünk, hogy a választást a tagok egy része meg fogja fellegbezní, azon az alapon, hogy a közgyűlés nem volt szabályszerűen meghirdetve s a tagok kellő értesítése elmaradt.

— **Ellegyzések.** Vasas Károly—Gréger Ilona, Gerőcz Gusztáv—Szepesi Juliánna, Horváth Imre—Osige Eszter, Vadász László—Vadászi Irén, Kerekes Sándor—Csabai Eszter, Oláh Lajos—Petermán Lidia, Berzseki János—Hegedüs Matild.

— **Miniszterközi bizottság a zalaegerszegi internáltak taborában.** A belügyminiszter leiratban arról értesítette a várost és a rendőrfőkapitányságot, hogy a zalaegerszegi internáltak taborába miniszterközi bizottság fog kiszállani. Ez a bizottság felül fogja vizsgálni mindazon internáltak ügyét, akiknek internálását elrendelő határozat 3 hónaposnál régebbi keletű. Éppen ezért a leirat értelemében a miniszter kötelezővé teszi az illetékes hatóságoknak, hogy ez internáltakra vonatkozólag az internáltak érdekében sürgősen jelentést tegyenek az „Internáltak ügyeit felülvizsgáló bizottság”-nak. A bizottság kizárólagosan csak a magyar honos internáltak ügyeit vizsgálja felül.

— **Huszár Károly Frankfurtban.** Huszár Károly, a hadifogoly akció megindítója, holnap Frankfurtba utazik, hogy ott részt vegyen a nemzetközi katolikus kongresszuson, ahol előadásokat fog tartani nemcsak a magyar nemzet igazságáról, hanem a hadifogoly akcióról is és megakarja nyerni a kongresszus tagjait a hadifogoly ügynek.

— **Debrecen város Szegeden.** A szegedi zászlóalj annak az öröme, hogy a szegedi háromszögbe a nemzeti hadsereg bevonult, szeptember 4-én nagyszabású ünnepséget rendez Szegeden. Az ünnepséggel kapcsolatosan a zászlóalj uszóversenyt és gyakorlatot fog rendezni. Erre az ünnepségre a rendezőség meghívta Debrecen város tanácsát is.

— **Szüreti mulatság** e hó 28-án vasárnap a Royal-disztermében.

A román vizum. A budapesti román konzulátus az utlevelek láttamozásának egyszerűbb elintézése végett azt az intézkedést léptette életbe, hogy a vidékiek hétfőn, szerdán és pénteken, a budapestiek pedig kedden, esütörtökön és szombaton kapják meg a vizumot. A konzulátus a vizumot kérőknek sorszámokat ad ki. A vizumért mindenkinek személyesen kell megjelennie.

Sok a csatangoló cseléd. Mostanában az államrendőrségen nap-nap után előállítanak kóborló cselédliányokat, akiket egyes rendőrszemek éjjelenként fognak össze. Az államrendőrség most nem csak az előállított cselédek, de munkaadók ellen is eljárást indít. Éppen ezért az államrendőrség figyelmeztet minden cselédtartót, hogy női cselédeiket este ne engedjék az utcán kóborolni, mert amint ezek köz- vagy erkölcsrendészeti kihágást követnek el, munkaadók ellen is nyomban eljárás indul.

A nyugatmagyarországi képviselők mandátuma. A nyugatmagyarországi képviselők közül Scholtz Ödön és Thomas Ferenc le szándékoznak mondani mandátumukról. Huber János, bár kerületének egy része mindenestre megmarad, esetleg színtén lemond, hogy az osztrák törvényhozásban szálljon sikra Nyugatmagyarország jogaiért. Az eddigiek szerint semmi szín alatt sem mondanak le mandátumukról: gróf Klebergsberg Kunó, gróf Ambróy-Migazzi István, Nittich Mátyás és Bleyer Jakab.

Hirdetmény a pótvédhímlő oltásokról. Debrecen városban az ez évi pótvédhímlő oltások augusztus 28, szeptember 4, 11, 18 és 25. napján fognak megtartani a rendőrségi palota földszinti folyosó helyiségeiben (bejrat az épület melletti új utca második kapuján). Felhívom tehát a város közönségét, hogy mind azok a szülők és gyámok, kiknek gondozása alatt gyermekek vannak, őket életük első évében beoltás céljából behozzák azokon a napokon, melyek a részükre szétküldendő „Idézésen” megjelölve vannak. Akik ezen kötelességének eleget nem tesz és elmaradását előképen igazolni nem tudja, 2 koronától 1000 koronáig terjedhető büntetéssel büntetettetik. Akik gyermekeiket magán orvos által már beoltatták, ezen körülményt az illető oltóorvos bizonyítványával tartoznak igazolni. Az iskolába járó 8-12 éves gyermekek az iskolában oltatnak újra. Ezeknek a nyilvános oltási helyeken megjelenniük nem kell. Oltásra behoandók még azon egy évnél idősebb gyermekek is, kiknek beoltása ez ideig bármilyen okból elmaradt, ezek azonban külön idézést nem kapnak. A fenti oltási napokon minden jelentkező felölt is díjtalan újraoltásban részesül, azonban azon felnőtteknek, kik az utóbbi 5 éven belül valamilyen hálygós himlőt állottak ki, a beoltás céltalan és felesleges. *Rostás István*, a városi előjáróság vezetője.

Idill a Fehérlóban. Nagy Béla nagykirályi gazdálkodó kedden este a Fehérlóban borozgatott. Társaságában mulatott Gormil Jozefa, a borozó alkalmazottja is. Szólt a zene, egyik pohár a másik után, sőt majd, hogy a mulatás emlékezetes legyen, Gormil Jozefa Nagy Béla zsebéből kicsent 15 ezer koronát s abból 10 ezer koronát a borozó egyik divánjába rejtette el, míg egy darab 5 ezer koronás bankjegyet a folyosón tüntetett el. Tegnapi virradva aztán a lopást észrevette Nagy Béla s az esetről nyomban jelentést tett a rendőrségnek. A rendőrség Gormil Jozefát letartóztatta, aki kihallgatásakor előbb tagadott, de később mindent bevallott. Eljárás indult a tolvaj felírónó ellen, akit tegnap átkísértek a kir. törvényszékre.

Adófizetés iránti hirdetmény. A városi adóhivatal ezennel felszólítja mindazokat az adózókat, akik a községi adókönyvben elbírt és az 1909. évi XL. t. c. 26. §-a értelmében esedékes adótartozásukat e hó 15-ig be nem fizették, hogy azt, járulékaival együtt, a jelen hirdetmény közzhírré tételétől számított 8 napon belül a városi adóhivatalnál annál is inkább fizessék be, mert ellenkező esetben ellenük a zálogolási eljárás azonnal meg fog indíttatni. *Városi adóhivatal.*

A termés. A beállott hűvösebb időjárás és a bővebben megindult harmatozás felfrissíti a növények életműködését és így, ha nem is mennyiségileg, de minőségileg kedvezőbb a terméskilátás a még be nem tartak terményeknél. Az eső a legjobb hatással a répára volt, míg a tengorin már semmi sem segíthetett. A burgonyának pedig kevés volt.

„Az Intercontinentale” nemzetközi állítványozási és közlekedési részvénytársaság mai hirdetésére felhívjuk az olvasók figyelmét.

A tércene ma, esütörtökön fél 6-kor a Szent-Anna-utcai katolikus gimnázium előtt fog megtartatni.

Mintavásár lesz Wienben szeptember hó 10-17 között a kereskedelem és ipar különböző ágaiból. Ezen Muster Messe iránt esetleg érdeklődő Baross tagok a szükséges felvilágosításokért forduljanak a Baross Szövetség debreceni fiókjához, Piac-utca 8. sz. I. em. Telefon; 6-25. sz.

Házasságkötések. Aszodi Sámuel—Scheiner Julianna, Agod Béla—Pásztor Mária, S. Orosz Mihály—Plesa Apollónia, Fischer Dezső—Frieder Rozália, dr. Faragó Béla—Liechtmann Róza, Takács Lajos—Rácz Ella, Király Antal—Milotay Irma, Poresin Ferenc—Kovács Mária, Retezár Dezső—Richter-Novák Klotild, Szendrő József—Scheiner Ilona, Bognár Gyula—Juhász Mária, Szűcs Bertalan—Szima Eszter, Krausz Mária—Politzer Erzsébet.

Szobatóz. Tegnap a déli órákban könnyen végzetessé válható tűz támadt a Zugó-utcában. Leitner Bernát hentes és mészáros Zugó-utca 7. szám alatti lakos tegnap feleségével a városba ment. Lakásuk ajtaját becsukták, bent pedig a konyhában levő kályhában még lobogott a tűz. A tűzhely mellett egy kosárban zsákok voltak, melyek a kályhából kipattanó szikrától tüzet fogtak. A tüzet a szomszéd ház lakói vették észre, akik a ház bezárt ajtaját feltörték és a bent már eléggé elharpódzott tüzet, még mielőtt a tűzoltóság megérkezett volna, eloltották. A rendőrség nyomozást indított, hogy a tűz keletkezéséért kit terhel a felelősség.

Hadifoglyok hozzátartozóihoz. A m. kir. belügyminiszter ur rendelete alapján felhívom az oroszországi hadifogságból még haza nem tért egyének hozzátartozóit, hogy a még kint tartózkodó foglyaikat a legsürgősebben legkésőbb 1921 augusztus 31-ig jelentsék be a városi tanács katonai és illetőségi ügyosztályánál (Városháza, földszint, 14. sz. ajtó.) Bejelentendő a hadifogoly neve, kora, legutóbbi lakhelye, csapatteste, foglyul esése napja, foglyatábori neve, az utolsó híradása ideje. A m. kir. kormány és a jelenlegi orosz kormány között létrejött megállapodás értelmében a még kint tartózkodó foglyaik hazaszállításának technikai keresztülvitele a legrovidebb időn belül megtörténik. Bár remény van arra, hogy a jelenlegi orosz kormány vállalt kötelezettségének eleget tesz, az ellenőrzés céljából szükséges, hogy a még kint tartózkodó hadifoglyaikról hiteles és pontos névjegyzékkel rendelkezünk. Saját és hozzátartozóik érdekében is kérem a város lakosságát, hogy ezen felhívásomnak a legsürgősebben tegyen eleget, hogy a hosszú éveken át rabságban szenvedő magyar testvéreinket minél előbb visszahozzuk a hazába. *Rostás István*, városi főkapitány.

Elgázolás, Halálos kimenetelű elgázolás történt tegnap éjszaka. Tóth György, Paesirta utca 28. szám alatt lakó gazdálkodónak kocsisa deszkákkal és cölöpökkel megrakott szekérral igyekezett a szepesi tanyára. Utközben a Külső soron a lovak mellett haladó kocsist a lovak a szekér alá rántották. — A szekér kereke Tóth György homlokán keresztül szaladt és koponyáját össze törte. A baleset következtében Tóth György szörnyen halt. A rendőrség megindította a vizsgálatot.

Csak Kassán játszhat magyar társulat Prágából jelentik: A cseh kormány úgy rendelkezett, hogy magyar színtársulat ezentul csak Kassán játszhat, itt is felváltva a cseh társulattal. E szerint tehát olyan népes magyar városok, mint Losonc, Pozsony, Eperjes, Komárom, Rimaszombat teljesen színtársulat nélkül maradnak.

Életunt szabólegény. Tegnap éjszaka folyamán Tóth Bálint szabólegény, Cserepes utca 26. szám alatti lakásán felakasztotta magát. Mire észre vették, már halott volt. Tetének oka élelentság. Az életunt szabólegény hulláját hszállították a közpórház hullaházába.

Köztisztviselők kedvezményei. A hivatalos lap tegnapi száma kormányrendeletet közöl, amely a közszolgálatban álló tisztviselők és egyéb alkalmazottak, valamint nyugdíjasok, özvegyek és szülőten árvák részére engedélyezett kedvezményes áru élelmiszereknek és szénnek tényleg ki nem adott mennyisége helyett készpénzmegettérítést állapít meg.

Az Országos Ref. Tanáregyesület gyűlése. Több alkalommal adtunk hírt arról, hogy a református tanárok ez évi országos közgyűlésüket Debrecenben tartják. A mai közgyűlésre a tegnapi nap folyamán már számos vendég érkezett meg, akiket a vonatnál bizottság fogadott és szállásolt el.

Délután 5 órakor a gyűlésre összejött vallástanárok és hitoktatók a ref. főgimnázium tanácstermében konferenciát tartottak, amelyen lie. Rácz Károly pápai vallástanár egy vallás-pedagógiai kurzus létesítésére tett indítványt. A konferencia az indítványt kisebb módosításokkal magáéva tette és azt a közgyűlés elé terjeszti azzal, hogy az ifjúság vallás-erkölcsi nevelésének mennél sikeresebbé való tétele céljából a tanáregyesület gyűlésének székelyén valláspedagógiai kurzus felállítását szükségesnek látja.

Ezzel kapcsolatosan óhajtatja a konferencia azt is, hogy a tanári gyűléseken tartani szokott előadások során egy vallásos világnézeti kérdés is megvitatás tárgyát képezze.

A gyűlés résztvevői tegnap este a Dóczy-intézetben ismerkedő estélyt tartottak. A mai program kilenc órakor kezdődik a kollégium oratóriumában tartandó istentisztelettel, mely után a díszteremben közgyűlést tartanak. — Délben közebből a Dóczy-intézetben, ebéd után a vendégek a város nevezetességeit tekintik meg.

A nyugalmazott posta- és távirdealkalmazottak felhivatnak, hogy ruhautalványukat az érte járó összeggel öt napon belül a piacutcai postahivatal főnöki irodába saját érdekében beadni sziveskedjenek. Postafőnökség.

Halálozások. Tarbai Sándor 6 hónapos, Banyay István 89 éves, Csonka Margit 2 éves, Zsiris Miklósné Halmi Mária 47 éves, Banyota Demeter 33 éves, Szathmáry Sándor 22 éves, Molnár László 8 hónapos, Makai Mária 18 hónapos, Katz Lajos 2 hónapos, Bogdán Zoltán 4 hónapos, Nagy Mihály 65 éves, Varga Lajos 2 hónapos, Reinprecht Róza 27 éves, Makula István 1 hónapos, Tolnai Imre 3 hónapos, Kunkli Margit 8 hónapos, Rézműves Vilma 2 éves, Kovács Olga 7 hónapos, Tóth Gáborné Barna Zsófia 23 éves, öz. Juhász Sándorné Juhász Mária 46 éves, Pataky Julianna 60 éves, Lovász Mihály 52 éves, Tóth Albertné Sebestyén Mária 66 éves, Murvai Sándorné Bak Zsuzsanna 50 éves, öz. Dalmadi Istvánné Kiss Zsuzsanna.

SPORT.

Tiszti teniszverseny eredményei. Szokatlanul nagy számu közönség előtt folyt le a teniszverseny első fordulója, melynek eredményeit alantabb közöljük. A legérdekesebb küzdelem volt Benedek—Tamássy viadalán, melyet előbb gyönyörű játéktan 9:7, 6:1 arányban nyert V. Szabó Gy. Boeck 6:3; 6:2. V. Szabó S. —Géber 6:0; 6:1. V. Szabó A.—Br. Orbán 6:1; 6:2. Női egyesben nehéz küzdelem mellett, nagy készséget eláruló játék után Bernáth Anikó győzött Nagy Ilonkával szemben. 3:6, 6:4; 6:2. Dr Zempléni—Csanak pár Szabó Gy.—Géber-pár felett 10:8, 4:6, 6:4 arányban győztes lett, míg Csóka Manyi—V. Szabó Andor-pár, Nagy Ilonka—Benedek Géza-pár felett szívós és erős küzdelem után 3:6, 6:3, 6:4 arányban került döntőbe.

Mai mérkőzések a következők: Benedek Z.—Kovács, Benedek G.—V. Rzóó Sándor, Zemplény—Barkóczy, Szunyogh Duci—Csóka Manyi. Páros versenyekben Tamássy Z és Koszorus, Barkóczy és Kovács párral. V Szabó Sándor és V. Szabó Andor, Benedek Z. és Benedek G párral.

DTE közgyűlése. Ma délután tartotta tisztújító közgyűlését a DTE a városháza kistanácsstermében. Az elnöki megnyitó után következett beszámolóval kapcsolatban megadták a tisztikarnak a felmentvényt, mely után némely alapszabálymódosítást intéztek el s következett az új tisztikar megválasztása.

A választáson a hivatalos lista teljesen keresztülment, kivéve a választmányi tagok közül törölt Szarukán Sándort, ki mint atletikai szakosztály elnöke már ugys tagja annak és Zempléni Gusztávot, kit elejtettek a póttagok sorából.

Az új tisztikar a következő:
Elnökök: dr. Magoss György, Csóka Sámuel, Löfkovits Artur. *Ügyvezető elnök:* Jánosi Zoltán. *Al-elnökök:* dr. Radó Rezső, Gyürky Sándor, dr. Zöld József. *Ügyvezető alelnök:* dr. Fényes Jenő *Titkár:* Sajó László dr. *Főjegyző:* dr. Kocsis Sándor, *Jegyző:* Balla Béla, Sennyei Oláh István. *Pénztáros:* Kiss Kálmán. *Pénztári ellenőr:* Kerekes László. *Számvizsgálók:* Bódogh László, Schirf Henrik, Gyarmathy Miklós. *Mérnökök:* Kalenda Lóránt, Bacsó Pál, Reményi Gyula. *Háznagy:* Paulovich Pal. *Orvosok:* dr. Bartha Gyula, dr. Hausner Ignác, dr. Balogh János. *Ügyész:* dr. Fényes Endre.

Választmányi tagok: dr. Kirchoffer Kálmán, Zih Géza, Gerő Sándor, Kardoss Géza, Keiner Armin, Léta Lajos, Blattner Béla, Reichard Sándor, dr. Hódy Béla, Weinreb Dezső, Bodrossy Dénes, Székely Adorján, Römer Henrik, dr. Horvay Róbert, Kerekes György.

Vilószimányi póttagok: Bacsó István, Simon Ferenc, Paulóczy Béla, Urbanovits Miksa, Serbán István, Márkus Károly, Szőke Sándor, Mózes Arthur, Pályagazgató Nussbaum Jenő.

Amatőr vagy profi? Igen érdekes ügyet fog tárgyalni a fegyelmi bíróság. Két játékosról van szó, de ugyanúgy lehetne harminchatról is. Mert ma már csak a sporttól távol állók nem tudják, hogy a futball játékos nem csupán a nemes sportért fizik nálunk.

A nemzet ujjaébredésére s erők fejlesztésére igen szükséges a sport s ezért a közönség és a hatóságok áldozatokat is hoznak; de ugyanakkor fel kell emelni szavunkat azon álamatörizmussal szembe, mely titokban folyk. Hallatszottak olyan hangok, hogy egyik kapus jöveveleért 3000 koronát is fizettek, egy másik pedig új ruhát kapott stb. Ezek ugy közveve, mint közvetlenül romboló hatásúak.

Sajnáljuk, hogy éppen e két játékos esete kapcsán foglalkozunk ezzel, mert ugyanígy lehetne oda állítani azokat az állásba juttatottakat, kiknek az állással járó munka csak derogál s mellékfoglalkozás, de már rá kellett erre a fonák helyzetre világitani.

Aki a sport nemesítő hatását rombolja, a haza építkezésének tégláit topja el! Ne felejtsék el ezt azok, kiknek a vezetés, irányítás s fejlesztés a kezükben van.

Úszóverseny. Igen érdekes és értékes versenyre van kiírása a debreceni közönségnek. Szept. 4-ére a tiszai-északi kerület megrendezi 1921. évi bajnokságot. A versenyre a BEAC, MAC és MAFC budapesti egyesületek uszógárdája biztosította részvételét.

Az MLSZ hivatalos lapja. Megjelent a szövetség kiadásában szerkesztett hivatalos értesítő első száma, igen szép kiállításban, mely a hivatalos döntéseket foglalja tartalmazni. Mindjárt az új bírói díjak közlésével kezdődik a lap, melynek rendezését oly régen vártuk.

SZÍNHÁZ.

Színházak és mozgószínházak közleményei

A Brixtoni keselyű második része, a „Texasi kincsesbánya“ amerikai kalandor detektívdráma 6 felvonásban ma utoljára kerül műsorra a Vígyszínház mozgóban. Az érdekes és izgalmas filmjúdonság, amely Budapesten szenzációt keltett, Debrecenben is nagy érdeklődést váltott ki. Előadások 7 és 9 órakor.

Asta Nielsen főszereplésével a Hamlet, a „dán királyfi“ kerül bemutatásra a Vígyszínház mozgóban péntek, szombat és vasárnapon. Az idei szezon legnagyobb és legszenzációsabb újjdonsága lesz ez a páratlan filalkotás, amely az országban Debrecenben kerül először színre. Ezzel a képpel nyit a budapesti Omnia szeptemberben.

Az amerikai Pathé-filmgyár remekét a Szemben a nagy Óccánnal című 5 felvonásos amerikai halászdrámát ma mutatja be utoljára az Apolló.

Ma utoljára látható az Urániában. Éjféli látogatás. Egy végrendelet története. Amerikai dráma 5 felvonásban. A fő női szerepet Priscilla Dean játssza. Holnap pénteken A Pletyka 6 felv. és a kísérő műsor.

Ha megfújják a trombitát!... A jelenkor legszebb hazafias moziszkiccse 4 felvonásban. Bemutató előadás aug. 29., 30., 31., szept. 1., 2. Siessen az Urániába, biztosítson helyet magának! Felemelt helyárak. Jegyelövétel bármely napra. Előadások pontosan 6 és fél 9 órakor lesznek.

Nyilt-tér*)

Nyilatkozat.

A városban az a hír merült föl mintha a Vígyszínház mozgó valamelyik helybeli mozgóképi színházzal fuzionált volna. Az igazságnak tartozunk azzal a határozott kijelentéssel, hogy ez a híresztelés absolute nem felel meg a valóságnak.

Debrecen, 1921. Augusztus 24.

A Vígyszínház mozgó igazgatósága.

*) E rovat alatt közlöttekért nem vállal felelősséget a Szerkesztőség.

A tőzsde

Zürichi zárólistás aug. 24. (MIL) Berlin 685, Holland 183 25 Newyork 592, London 2168, Páris 4555, Milánó 2485, Brüsszel 4480, Koppenhága 99.50, Prága 700, Budapest 150, Zágráb 325, Bukarest 710, Varsó 24, Bécs 067, Osztrák lebeltyeg 60.

Budapesti zárlat aug. 24. (MIL) Magyar hitel 1600 Osztrák hitel 625, Angol-Magyar bank 730, Leszámit bank 700, Magyar-Olasz bank 300, Jelz hitelbank 254, Keresk. bank 6575, Pesti hazai első 19580, Borsodmiskolci 31.50

Valuták. Napoleon 1205.-25, Angol font 1440.-1460, Dollár 380-390, Francia frank 3025.-400, Márka 452-464, Lira 1630-1645, Osztrák kor. 35-36, Rubel 4500-4600, Lei 472-482, Sokol 457-67, Svajci frank 6575-6675, Korona dinár 835-845, Frank dinár 835-845, Lengyel marka 16-17.

Dollárt és más idegen pénzt, aranyat, ezüstöt legelődrágábban vesz Simon György DEBRECEN, Kossuth-u. 11.

APRÓ HIRDETÉSEK.

Makulatura 5t kilos tételekben kapható lapunk kiadóhivatalában.

FÉMONTÓDE! Bronz, réz, alumínium stb. öntését vállalja Pauló Ferencz Debrecen Zápolya-utca 13. Telef. 430.

Tej uradalomból jött uaponkint kapható Csapó-utca 55. jobbra.

Rikkancsok felvételnek fix fizetéssel és jutalékkal a kiadóhivatalunkban

Ócskavasat legmagasabb árát vásárol Kleiner Eötvös-u. 110. Kovácmesterek észére használható ócskavasak legolcsóbban házhoz szállítatnak.

Bélyegzőgyár és védőintézet PAULÓ I. Bathányi-utca 22. Telefon 1365.

Görögdiñnye hevesi faj, mérsékelt áron kapható a Pénzügyi palota pinc-helyiségében, Var és Hunyadi-u. 26. sz. utca üzletünkben. Köztisztviselők Fogyasztási Szövetke.

Molyvár ellen szörme és tollruhák megőrzését a legnagyobb biztonságban beraktároz KÖVÁRY és ALT-MANN Piac-utca 42.

Egy 1500 literes tölgyfa és egy 1600-1800 literes fenyőfák eladó. Értekezni lehet özv. György Mórinnal Hajduböszörmény.

Forgács István műorás Bádogos

Egy szöpös árva csikó megvétele kerestetik. Címét a kiadóhivatalban kérjük leadni.

Poloskairtást

vállal felelősséggel helyben és vidéken

RÁTHONYI GÁBOR hatóságilag engedélyezett féregirtó Cegléd-utca 18.

Lapkihordó asszonyok

felvételnek lapunk kiadóhivatalában Piac-utca 59. szám alatt.

ÉRTESÍTÉS I

A nagy vízhiány miatt a legtöbb községben a kenderkórót nem lehet kiáztatni.

Herceg Odessalehi-fele Rétközi Kendergyár, Rétközön

a kenderkórókat legmagasabb árban beváltja, vagy pedig fonásra alkalmas szöszre, esetleg kötélárura becsereéli.

Rühkenőcs, Kreolin, Kénvirág, Kálicszappan és mindenféle fertőtlenítő szerek

„Radikál“ patkányirtó szer stb.

Telefon 14-80. legolcsóbban szereshetők be Telefon 14-80 Korzó Drogueria Debrecen, Piac-utca 42. sz.

CSURKA „KEGYELET“ Temetkezési Vállalat

Debrecen, Kossuth-u. 8. Kölesönsegélyző épület.

Bármilyen temetésekét vidéken is legolcsóbb napi arakon a leggyelmesebb kiszolgálás és személyes felügyelet mellett végez.

Telefon 381.

Elsőrendű felszerelés.

Dus, nagy válaszok.

PICARD CIRCUS

Naponta nagy előadások.

A teljes műsor után nemzetközi

BIRKOZÁSOK

köztük mindig Czája József.

Telefon szám: 81. szám

Távirati cím: INTERCONT

„Intercontinentale“

SZÁLLITMÁNYOZÁSI ÉS KÖZLEKEDÉSI RÉSZVÉNYTÁRSASÁG

ezelőtt HOFFMANN S. és V.

DEBRECENI IRODÁJA:

SZENT ANNA-UTCA 13. A Debreceni Ipar és Kereskedelmi Bank helyiségében.

FOGLALKOZIK:

A nemzetközi kiviteli és behozatali forgalomban úgy vasuton, mint hajón teljesítendő áruszállítások lebonyolításával.

Az összes külföldi nagyobb gőcpontokon, valamint a határállomásokon fennálló telepei útján biztosítja a szállitmányoknak a határállomásokon való akadálytalan és közvetlen átmenetét.

Közvetlen díjtellekről, kiviteli és behozatali engedélyekről és a legkedvezőbb szállitási módokról készséggel ad felvilágosítást és felhívásra konkrét ajánlattal szolgál.

Rendszeres gyűjtőforgalmat tart fent a jelentékenyebb külföldi viszonylatokban.

Elvállalja a külföldi rendeltetési kocsiakománu élelmiszereknek és porküleményeknek kíséret mellett külön vonatokkal való gyors továbbítását.